

Blok I-1 De opening van de loge: *Tot wat voor arbeid worden we opgeroepen en door wie?*

Inleiding voor de jonge leerling

Als u een pas ingewijde leerling bent en dit eerste blok de stof van uw eerste instructie vormt, zal de inhoud van deze vier bladzijden u ongetwijfeld rauw op uw dak vallen. Vandaar deze inleidende woorden, die bedoeld zijn om u gerust te stellen. Alles is nieuw voor u. Wellicht zelfs het samenkomen met enkele Bbr., die u voor het eerst in zo'n kleine kring ontmoet. En dan ineens zoveel stof, die op zich al vervreemdend kan overkomen, met zoveel symbolen, terwijl het gebruik van symbolen al nieuw voor u is, en dan wordt u ook nog eens uitgenodigd om een geestelijke wereld te betreden, waar u zich misschien geen enkele voorstelling van kunt maken.

Hopelijk heeft u de inleidende drie bladzijden gelezen en is het u duidelijk geworden, dat u lid bent geworden van iets, wat heel groot en rijk is. Het is dus ook onmogelijk, direct al de lading van dat alles te vatten. Daar heeft u de rest van uw maçonnieke leven nog uw handen vol aan. Leest u alles voorafgaand aan uw eerste instructie enkele malen rustig door. Als iedereen dat als voorbereiding doet, kunnen de avonden vruchtbaar zijn en een beleving op zich opleveren. Schrik niet terug van passages of symbolen, die u ook na drie keer lezen nog niets zeggen, maar raak ten eerste vertrouwd met **de blauw gemaakte begrippen en symbolen**. Als u na uw eigen inwijding nog geen andere open loge heeft meegemaakt,

zal de hier beschreven opening voor u zelfs helemaal nieuw zijn. Maar als u al wel na uw eigen inwijding een opening heeft meegemaakt, zal één en ander wellicht in uw herinnering aan dat gebeuren tot leven komen. Maar het belangrijkste van alles is, dat u gaat beseffen, dat hier iets heel bijzonders gebeurt, dat uw oriëntatie naar een ander dan het dagelijkse niveau verheft. Die notie is basaal voor alles, wat u als vrijmetselaar in uw verdere leven zal meemaken en ervaren.

Inleiding voor alle Bbr.:

Deze gehele serie van instructie-blokken is boven alles bedoeld om ons ten volle te laten beseffen, wat inwijding inhoudt. En die notie wordt ons direct al bij de opening van de loge aangereikt. Daarom beginnen deze instructie-blokken ook met de beschrijving van de opening van de loge om het besef helder te maken, waar en op welk niveau de maçonnieke arbeid plaats vindt.

Leest u alles voorafgaand aan de instructiebijeenkomst tenminste eenmaal goed door, zodat u – ook al bent u een *maçon bien instruit* – voorbereid bent op wat de opzet van de instructie-bijeenkomst zal zijn. Bovendien is de kans groot, dat ook u als ervaren vrijmetselaar nog met elementen geconfronteerd zal worden, die misschien niet nieuw voor u zijn, maar in een context zijn geplaatst, die wel nieuw voor u is.

De aard van onze arbeid

De openingsceremonie maakt duidelijk tot wat voor **arbeid** we worden opgeroepen en door wie. Dat is het eerste wat we ons bewust moeten worden – telkens weer.

Die arbeid dient **de bouw van de tempel**, symbool voor het utopische ideaal van de harmonie tussen alle Bbr., alle mensen, uiteindelijke tussen al wat is en leeft. Dat te kunnen bereiken zou getuigen van de hoogste levenskunst, in de symbolische taal van de mystiek genoemd **de koninklijke kunst**.

De dimensionering van ons arbeidsveld

Die arbeid kan alleen verricht worden waar **het (geestelijke) licht** schijnt en alles gezien en overzien kan worden. Die omstandigheid heet in de symboliek van de mystiek **volle middag**, als de zon op zijn hoogst staat. Wij leven in de **kosmos**. Dat woord komt uit het Grieks en betekent **orde** en *sieraad*.

In (een deel van) die **kosmos** – zie de loge met zijn hemelkoepel (**een azurengewelf bezaaid met sterren**), **de dierenriemtekens**, de aanwezigheid van **zon en maan** en de **geblokte vloer** – ligt **ons arbeidsveld**.

Onze opdrachtgever

Onze opdrachtgever is de **A:Mr.:**, die met zijn **eerste (enkele) mokerslag** tot de arbeid oproept.

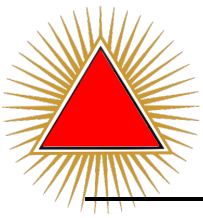
Daarmee doorbreekt hij de stilte in de werkplaats en zegt volstrekt autonoom *Het is mijn voornemen te arbeiden in de graad van leerling-vrijmetselaar. Bbr.: Opz:, helpt mij de loge te openen.*

Het gebeuren suggereert, dat niet door ons – in de zin van 'een groep gewone mensen', vrijmetselaren, die zich met handschoenen en schootsvel weliswaar hebben opgesteld om geïnspireerd te kunnen gaan arbeiden, maar **door het initiatief van een hogere autoriteit tot een bepaald soort arbeid is besloten**.

De kardinale vraag is dan natuurlijk: Wie is hij? Wie of wat verpersoonlijkt die A:Mr.?

Hij treedt autonoom op, is gezeten op een troon in het geestelijk O., vanwaar het geestelijke licht komt, en deze hoge autoriteit zal de loge tenslotte **geopend verklaren in de naam van de O.:B.:d.:H.:**

Hij is dus niet de O.:B.:d.:H.: zelf, de hoogste autoriteit in de kosmos, maar vertegenwoordigt Hem wel in ons arbeidsveld. Hij vertegenwoordigt dus degene, die we

met de **passer** identificeren en die met die passer de wereld heeft geschapen, geopend, geopenbaard – welke verbale formulering u daar ook maar aan wil geven, daar gaat het nu niet om.

Voor de godvrezende mens, die nog niet innerlijk ontwaakt is en het goddelijk alleen buiten zichzelf meent te moeten plaatsen, is Hij de hoogste god.

Voor de innerlijk ontwaakte mens, die een het menselijke overstijgend **Hoog Beginsel** in zichzelf erkent (= **het Zelf**, dat hij probeert te leren kennen – **Ken U zelf** – in de donkere kamer en boven de tempelpoort), is dat Hoog Beginsel in hemzelf ons aller opdrachtgever.

Het zeker stellen van de juiste energie in de werkplaats – de 1^e en 2^e plicht der Opzz.: (en de Dk.):

Opdat de condities voor de arbeid in de werkplaats optimaal zullen zijn, moeten energieën, die vertroebelend zouden kunnen werken, 'buiten de deur' gehouden worden. Dat betekent, dat de werkplaats eerst daarop gecontroleerd en veiliggesteld moet worden. De **1^e plicht** behoedt de werkplaats voor negatieve invloed van buiten, de **2^e plicht** voor die van binnenuit – alle aanwezigen moeten tenminste leerling-vrijmetselaar zijn.

Het openen van de werkplaats – de 3^e plicht van de Opzz.: (samen met de A.:Mr.):

Het openen van de werkplaats bevat **twee te onderscheiden handelingen**:

1. Het ontsteken van **de drie kleine lichten**
2. Het 'ontsteken' van **de drie grote lichten**: d.w.z. het openen van het **wijsheidsboek** (de bijbel) en het neerleggen van **passer en winkelhaak**.

1. Het ontsteken van de drie kleine lichten

Het uit het O.: afkomstige licht zal vertaald en *opgesplitst* moeten worden *in werkende vermogens*, willen wij daar in het aardse leven arbeid mee kunnen verrichten voor de bouw van de tempel. Symbolisch gezegd: dat licht moet straks door de drie vensters tot in de tempel kunnen doordringen. (een thema voor blok I-4 – het tableau) Daartoe dient het ontsteken van de drie kleine lichten, wat in feite een differentiatie is van het licht, dat met de lontstok vanuit het O.: naar het midden van de werkplaats wordt gedragen, en zich daar in drie te onderscheiden vermogens splitst – **Wijsheid** – **Kracht** – **Schoonheid** – waarmee de vrijmetselaar kan gaan arbeiden.

2. Het openen van het wijsheidsboek en het neerleggen van passer en winkelhaak.

- Het openen van de loge beoogt, dat hoge energieën uit kunnen gaan stromen tot in de inspiratieve sfeer (een bepaald energetisch niveau = een bepaalde trede op de tempeltrap – zie hierna) van de zich openende werkplaats, alwaar mensen – de

Bbr.: die de **winkelhaak** hanteren – die hoge inspiratieve energieën kunnen ontvangen.

Dat is een initiatief van de meester, die de **passer** hanteert. De eerste hamerslag en de oproep om de loge te openen en tot het vormen van een tempel te komen komt immers uit het O.:. De loge wordt ook in naam van de O.:B.:d.:H.: geopend en gesloten.

- Complementair hopen vrijmetselaren in die loge hoge geestelijke energieën door inspiratie te kunnen en mogen ontvangen. Dat is niet iets, wat je kunt organiseren of afdwingen, maar iets wat je alleen door de juiste levenshouding als *genade* vanuit het O.: – d.w.z. door voornoemd initiatief van de A.:Mr.: – ten deel kan vallen.

Die voorwaardelijke levenshouding wordt gekenmerkt door het handelen volgens de rechte verhoudingen, gesymboliseerd door de **winkelhaak**. Om de hoge geestelijke energieën te kunnen ontvangen staat de winkelhaak in het hoofdsymbool der vrijmetselarij dan ook in een 'ontvangende stand' geplaatst ten opzichte van de naar beneden uitstralende passer.

- De A.:Mr.: vertegenwoordigt een hogere macht, die bereid is ons te 'ontmoeten', daar waar het goddelijke en het menselijke zich verenigen:

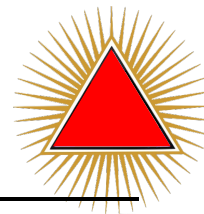
- tussen passer en winkelhaak en
- in **wijsheidsboeken** zoals de bijbel, die van goddelijke inspiratie getuigen en zich uitdrukken in beelden en woorden, die voor mensen, die zich daarvoor open stellen, te begrijpen zijn.

Daartoe moet het goddelijke 'afdalen', zich 'verdichten' en het menselijke zich 'verhogen', vergeestelijken.

- De A.:Mr.: verpersoonlijkt /vertegenwoordigt bij het openen van de loge de macht, die – in een drie-eenheid met het licht van zon en maan – de geopende loge regeert en deze vult met zijn energie, inspiraties en licht. **Zon, maan en passer brengen gedrieën het licht in de loge.** (zie blok I-3, blz. 18-19)

Door van zijn troon te komen en helemaal tot in het midden der werkplaats het kleine licht schoonheid te ontsteken, brengt de A.:Mr.: doelgericht een aspect van het licht, waarvan hij kan getuigen, tot in het hart van de loge.

- Complementair aan het licht, de wijsheid en de inspiratie, die wij mogen ontvangen, geven wij het resultaat van onze 'arbeid' aan de kosmos terug. Dat is ons aandeel in die wisselwerking. Zowel het 'ontvangen' als het 'aanbieden' suggereert de stand van de winkelhaak ten opzichte van de passer.

De opening van de loge

- De geestelijke wereld openbaart met het tonen en openen van wijsheidsboek, passer en winkelhaak drie immense levensgeheimen, noties, zonder welke maçonnieke arbeid, die verder gaat dan intermenselijk handelen, onmogelijk is.

- **Wijsheidsboek (Bijbel)**

De vraag of het nu de bijbel of een ander wijsheidsboek moet zijn, laten we hier buiten beschouwing. (Die vraag wordt pas in het 3^e graads ritueel kritisch en echt van belang.)

De geestelijke wereld toont sinds mensenheugenis het initiatief met de mens een verbinding te willen aangaan door het zenden van grote Meesters, profeten en van hoge wijsheid getuigende ideeën, die op een gegeven moment ook in wijsheidsboeken werden vastgelegd. Wederom is hier het beeld, dat het initiatief om tot wisselwerking te komen van de geestelijke wereld naar de mens toe uitgaat.

Wijsheidsboeken symboliseren, hoe de geestelijke wereld zich naar de mens toe in voor die mens begrijpelijke gedachten en beelden kenbaar tracht te maken. De Br., die de rol van de A.:Mr. vervult, moet dan ook het wijsheidsboek vanuit die notie gedachtenvol naar de Bbr.: toe openen en tonen. Wijsheidsboeken vervullen de rol van *intermediair*. Voor de wisselwerking zijn passer en winkelhaak nodig.

- **Passer**

De passer symboliseert hoe de hoogste energie zich vanuit een punt van eenheid in de veelheid differentieert. Symbolisch drukken we dat uit door het openen van de passer, waarbij het punt van eenheid naar boven en de benen naar beneden gericht zijn. Dat proces van het tonen en vervolgens gedachtenvol openen van de passer, waarbij het draaipunt boven is en de benen omlaag wijzen, moet de A.:Mr. ook goed zichtbaar en niet te snel naar de Bbr.: toe uitbeelden. Het is een symbolische verbeelding van niets minder dan het scheppingsproces, dat aan de Bbr.: wordt 'geopenbaard'. Met het zo openen van de passer komen de hoogste energieën omlaag tot in onze menselijke wereld.

figuur 4

- **Winkelhaak**

Alle hiërarchieën zijn niet alleen middels de **Heilige Lijn (Linea Sacra)** (zie blok I-5) verbonden, maar wisselen ook over die Heilige Lijn energieën uit. De menselijke Mr.: ontvangt enerzijds in zijn winkelhaak de energieën van de hogere hiërarchieën, maar geeft zijn levenservaringen – zijn bijdrage aan de arbeid voor de bouw – ook weer aan de kosmos terug. Zoals wij niet kunnen ervaren, wat in zuiver geestelijke werelden ervaren wordt, geldt het omgekeerde ook. De mens biedt al dan niet bewust zijn levenservaringen aan de hogere hiërarchieën aan. Dat is 'voeding' voor de geestelijke wereld, die deze ervaringen niet op eigen kracht kan verwerven, omdat ze typisch zijn voor het menselijke, aardse bestaan.

Met die dubbele intentie – inspiratie willen ontvangen en respectvol jouw arbeid als mens aan de kosmos willen teruggeven – moet de A.:Mr.: de winkelhaak ophouden – dus met de punt omlaag en de benen 45° omhoog, zowel willen ontvangen als aanbieden suggererend – alvorens die met de passer op de bijbel te verenigen.

Exact op het moment, waarop de winkelhaak tenslotte de passer raakt, moet **het licht op de drie grote lichten vallen**. Ineens is de werkplaats tot een hogere energie-niveau opge-*licht*.

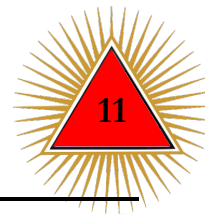
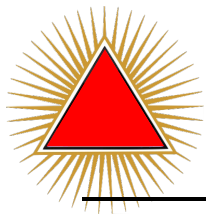
Dit is een groot mystiek inzicht, dat de bovenmenselijke wereld hier aan de mens openbaart. Daarin ligt niets minder verscholen, dan **de zin van het menselijke bestaan en zijn arbeid binnen de schepping**. (Hetzelfde geldt natuurlijk voor al wat leeft.) De Bbr.: moeten door deze handeling van de A.:Mr.: telkens weer tot de notie worden gebracht, hoezeer zij met hun winkelhaak inspiratie mogen ontvangen, hun arbeid respectvol aan het kosmos terug dienen te geven en zich zouden kunnen verenigen met de passer. Mits diep doorleefd en vervuld van respect voor de enorme mystieke lading van deze handelingen, kan de A.:Mr. met stil spel dit moment tot een groots en indringend gebeuren maken.

- **De slotzinnen van de gehele opening**

Als dat lukt krijgen de woorden **Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen** als vanzelf diepe betekenis, want de oorsprong van het licht is ons nu onthuld.

In deze handelingen en slotwoorden moet de opening van de loge dramatisch culmineran.

Als dan de 1^e Opz.: in het W.: concludeert, dat het in de loge **volle middag** is geworden, een ieder daar zijn plicht indachtig is en **het 3x3** klinkt, blijkt de poging van de geestelijke wereld om de loge in naam van de O.:B.:d.:H.: te openen geslaagd.

De opening van de loge

Twee markante energetische grenslijnen

Tot slot is het de moeite waard twee energetische grenslijnen in zicht te brengen:

❖ **De drie grote lichten** (wijsheidsboek-P.-:W.:) **op de zuivere kubiek op de geblokte vloer**

De zuivere kubiek heeft een geschiedenis van ontstaan, waardoor er geen eenduidige betekenis aan kan worden gegeven. Men spreekt ook wel van het **altaar der waarheid**. Eén aspect is echter evident en past in dit eerste thema-blok: De kubus symboliseert (net zoals het 2-dimensionale vierkant) het aardse element. Dit gekoppeld aan het feit, dat hij op de geblokte vloer staat, symboliseert zeer demonstratief, dat de ideeënwereld van de drie grote lichten tot in het aardse leven fundamenteel is.

❖ **Door de openings-ceremonie wordt de belevingswereld van het astrale naar het inspiratieve levensgebied verhoogd, een hoger energie-niveau, een hogere trede op de tempeltrap.**

Dit is niet in de huidige maçonnieke rituelen uitgewerkt en komt in onze literatuur en arbeid helaas nooit ter sprake, terwijl het mystiek van grote betekenis is en nog meer inzicht biedt, in wat de maçonnieke arbeid eigenlijk inhoudt. (Zie blok I-5 voor meer informatie) Hier volstaat het volgende:

Alle treden staan voor bepaalde energetische bandbreedten, ook wel levensgebieden genoemd. Hoe hoger de trede, hoe hoger de frequenties en daardoor de vermogens van de daar werkende energieën. Al die energieën zijn overal en altijd voor iedereen beschikbaar, het hangt alleen van de ‘verfijning’ van onze

levenswijze af, of we ook gebruik kunnen maken van die hogere frequenties.

Over de verdeling en dus ook de nummering van de treden zijn verschillende benaderingen mogelijk, over hun volgorde beslist niet. Zo kan – dus los van de nummering van de treden – gesteld worden, dat na de energieën van **de emoties (rood)**, **het laag mentale (oranje)**, **het hoog mentale (geel)**, **de levende natuur – het laag astrale (groen)** en **de imaginaties (geestelijke vormen) - het hoog astrale levensgebied (blauw)** **we de vormenwereld verlaten en in die van de inspiraties (indigo) komen**. Die staan los van beelden en vormen. **Daar gaan we de de formules die achter de vormenwereld schuil gaan herkennen**. Dat is het niveau, waarop **inwijding** begint. (zie ook blz. 30, figuur 19)

Zeer veel zeggend zijn de beelden van *de Hogepriesteres* in de oeroude traditie van de mystieke Tarot-kaarten en van *de Koningin van de Nacht* in de maçonnieke opera *Die Zauberflöte* van Mozart. Beide karakters verpersoonlijken de werkende krachten in de vormenwereld, maar hebben geen zicht op de levensformules, die daarin werken. Hun ‘weten’ reikt niet verder dan *het blauwe astrale levensgebied*. Ten teken daarvan is het **wijsheidsboek** – in dit geval de Joodse Torah – nog opgerold, gesloten op de schoot van de Hogepriesteres en is het probleem van de Koningin van de Nacht juist, dat ze niets begrijpt van de vermogens en gedachtenwereld van de hogepriester Sarasto en zijn ingewijden. Aan die grens probeert de naar wijsheid zoekende vrijmetselaar te ontsijgen – tot die wereld probeert de A.:Mr.: ons door de opening te verheffen.

figuur 5 - De Koningin der Nacht (ook wel de *sterren-vlammende Koningin* van de maan genaamd) verschijnt aan de naar wijsheid zoekende prins in *Die Zauberflöte*.

figuur 6 - De Hogepriesteres met de gesloten Torah op haar schoot uit de Grote Arcana van de Tarot